

BESLUT
2022-03-16

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 15 november 2021

Saken

Studiemedel under sjukdom

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN sökte och beviljades studiemedel för heltidsstudier, med start den 30 augusti 2021, på ett kandidatprogram i kultur- och samhällsanalys under läsåret 2021/2022, vecka 35 år 2021 – 2 år 2022 och 3 – 22 år 2022.

NN skickade därefter in en studieförsäkran under sjukdom till CSN för höstterminen 2021.

CSN skickade sedan en skrivelse till NN och uppgav i huvudsak följande. Vid sjukdom före eller vid starten av nya studier måste den studerande kunna styrka en avsikt att läsa utbildningen om han eller hon varit frisk. CSN saknar uppgifter om att NN är antagen till någon utbildning under höstterminen 2021. NN gavs möjlighet att inkomma med synpunkter.

NN meddelade att hon blev reservantagen till kursen psykologi C den 31 augusti 2021 och att hon påbörjat studierna efter sin sjukskrivning.

CSN ändrade, den 15 november 2021, beviljningen till heltidsstudiemedel för vecka 40 år 2021 – vecka 2 år 2022 samt vecka 3 – 22 år 2022. Som skäl för beslutet angav CSN i huvudsak följande. NN kan inte få studiemedel under sin sjukperiod eftersom ansökan kom in efter studietidens början och efter det att hon blivit sjuk. Studierna började den 30 augusti 2021 och Försäkringskassan har meddelat att hon har en godkänd sjukperiod från och med samma datum. Ansökan om studiemedel

kom in till CSN den 23 september 2021. Det är bara om det finns synnerliga skäl som studiemedel kan lämnas även om ansökan kommit in för sent. NN kan inte få studiemedel under sjukdom för tiden den 30 augusti – den 3 oktober 2021 eftersom hon inte visat att det var planerat att hon skulle studera under perioden redan innan sjukperioden började. Hon kan inte heller få ordinarie studiemedel eftersom det inte finns uppgifter om att hon återgått i studier.

NN överklagade beslutet, redogjorde för sina personliga förhållanden och anförde i huvudsak följande. Hon överklagar CSN:s beslut att neka henne bidrag och lån under hennes sjukperiod, den 30 augusti – den 3 oktober 2021. Hennes sjukskrivning startade i juni och först i september godkände Försäkringskassan, efter flera månader, sjukskrivningen till och med den 3 oktober 2021. Hennes intryck var att hon inte fick ansöka om studiemedel innan Försäkringskassan godkänt sjukskrivningen. Hon led av två sjukdomar vilka gjorde att hon drabbades av trötthet, minnessvårigheter och koncentrationssvårigheter m.m. Det har gjort det omöjligt för henne att komma ihåg att ansöka om studiemedel. Hon led även av kognitiva svårigheter och tog starka mediciner på grund av en väldigt smärtsam operation den 8 och 9 september 2021 då hon låg inlagd.

CSN överlämnade överklagandet, handlingarna i ärendet och ett yttrande samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet. I yttrandet angav CSN i huvudsak följande. För att rätt till studiemedel under sjukdom ska föreligga behöver ett antal villkor vara uppfyllda. Ett villkor är att den studerande visar att antagning till studierna skett redan innan sjukperioden inleddes eller att det på något annat sätt kan visas att kursen eller utbildningen ingått i en studieplanering som fanns redan innan sjukperioden inleddes. Det har inte framkommit att NN var antagen till den nu aktuella kursen eller att den på något annat sätt ingått i en studieplanering som fanns före sjukperiodens början. CSN noterar att ansökan kommit in i rätt tid.

I ett kompletterande yttrande anförde CSN sedan bland annat följande. För sjukperioder som inleds före eller samtidigt med studieperiodens början finns inga särskilda bestämmelser i studiestödsförordningen. I dessa fall gäller därför CSN:s ordinarie ansökningsregler för studiemedel, dvs. ansökan kan lämnas in när den studerande så önskar men studiemedel kan endast beviljas fr.o.m. fyra veckor före den vecka som ansökan inkom till CSN. NN:s studier började den 30 augusti 2021. Försäkringskassan har meddelat att hon har en godkänd sjukperiod från och med den 30 augusti 2021 och ansökan om studiemedel kom in till CSN den 23 september 2021. CSN anser att ansökan har kommit in i rätt tid för att ge rätt till studiemedel under sjukdom från den 30 augusti 2021 utifrån ansökningstid. För det fall nämnden gör en annan bedömning än CSN nu gör av om ansökan kommit in i tid anser CSN att det saknas synnerliga skäl för att godta att ansökan inte har kommit in i tid.

NN har fått möjlighet att yttra sig över uppgifterna från CSN. Hon har då redogjort ytterligare för sina personliga förhållanden och anført i huvudsak följande. Hon vill ha studiestöd för perioden den 30 augusti – den 3 oktober 2021 då hon läst psykologi C vid Uppsala universitet. Den aktuella kursen är den tredje terminen för att kunna ta en kandidatexamen med psykologi som huvudämne och hon sökte kursen våren 2021, alltså innan hennes sjukskrivning började. Hon har tidigare läst psykologi 1 och

2 vid Stockholms universitet och kursen ingår i en tidigare studieplanering hon har. Hon har en resttenta på kursen psykologi 2 som hon planerar att tenta av i januari 2022. Anledningen till att hon bytt skola är att hon flyttat till en annan kommun. - NN bifogade studieintyg, registreringsintyg, läkarintyg, och vårdjournaler.

Av handlingarna i ärendet framgår bl.a. följande. NN har, under höstterminen 2021, varit registrerad på den fristående kursen Psykologi C om 30 poäng vid Uppsala universitet under tiden den 30 augusti 2021 – den 16 januari 2022 och på den fristående kursen Psykologi II om 7,5 poäng vid Stockholms universitet under tiden den 2 december 2021 – den 16 januari 2022.

NN har en godkänd sjukperiod från Försäkringskassan för tiden den 30 augusti – 3 oktober 2021.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395) framgår följande. Studiemedel får lämnas för varje vecka då den studerande bedriver studier på minst halvtid. Studierna måste dock pågå under en sammanhängande tid om minst tre veckor. Studiemedel får lämnas bara för sådan del av studietid som omfattas av den kursplan eller motsvarande som gäller för utbildningen.

Av 3 kap. 26 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår bland annat följande. I 27–32 §§ finns bestämmelser om studiemedel vid sjukdom i vissa fall.

I nämnda paragrafer avses med

1. sjukperiod: tid då en studerande på grund av sjukdom oavbrutet har varit
 - a) helt oförmögen att bedriva sina studier, eller
 - b) till hälften oförmögen att bedriva sina heltidsstudier och det rör sig om ett sådant medicinskt väldokumenterat sjukdomstillstånd som motsvarar villkoren för särskilt högriskskydd enligt 13 § första stycket 2 lagen (1991:1047) om sjuklön,
2. studietid: den del av ett kalenderhalvår då en studerande bedriver studier och den del av kalenderhalvåret då den studerande skulle ha bedrivit studier om han eller hon inte hade blivit sjuk.

Bestämmelserna om studiemedel under sjukdom gäller även vid utlandsstudier enligt 20–25 b §§. De frågor som enligt 28–32 §§ ska skötas av Försäkringskassan ska då hanteras av Centrala studiestödsnämnden.

I 3 kap. 27 § studiestödsförordningen anges följande. Studiemedel får lämnas för en sjukperiod som infaller under tid för vilken den studerande har beviljats studiemedel. För sjukperiod som infaller efter studietidens början får studiemedel lämnas bara om en ansökan om studiemedel har kommit in till CSN dessförinnan. Om det finns synnerliga skäl, får studiemedel lämnas även om en ansökan inte har kommit in före sjukperiodens början.

Överklagandenämndens bedömning

NN har sökt och beviljats heltidsstudiemedel för studier på kandidatprogram i kultur- och samhällsanalys vid Uppsala universitet under läsåret 2021/2022. I ärendet är klarlagt att hennes ansökan kom in till CSN den 23 september 2021. Hon har sedan, som det får förstås, begärt att beviljas studiemedel under sjukdom för tiden den 30 augusti – 3 oktober 2021 då hon också har en, av Försäkringskassan, godkänd sjukperiod.

Överklagandenämnden har i tidigare ärenden uttalat att när en studerande är sjuk redan vid en studieperiods början krävs, för att studiemedel ska kunna beviljas för den nya studieperioden, att den studerande skulle ha bedrivit studier om han eller hon inte blivit sjuk. Enligt Överklagandenämndens praxis har det därför krävts att den studerande var antagen för studier på ett program eller på fristående kurs enligt en studieplanering redan när sjukfallet inträffade.

Som nämnts ovan har NN ansökt om studiemedel för studier på ett kandidatprogram i kultur- och samhällsanalys. I ärendet finns inget som visar att NN var antagen för studier på nämnda utbildning innan sjukfallet inträffade och det finns heller inget som visar att hon haft för avsikt att bedriva studier på just den utbildningen. NN har själv meddelat att hon, under inledningen av höstterminen 2021, läser en fristående kurs i psykologi vid Uppsala universitet och detta styrks även av de registreringar som finns. Mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet finns ingen anledning att ifrågasätta att det var denna utbildning som NN planerade att läsa under höstterminen 2021.

Det har inte framkommit att NN haft för avsikt att läsa kandidatprogrammet i kultur- och samhällsanalys i enlighet med sin ansökan och beslut om studiemedel. Hon är inte heller registrerad för några studier inom ramen för detta program. Det saknas därför, redan på denna grund, utrymme att bevilja henne studiemedel under sjukdom för den aktuella perioden. Överklagandet ska därför avslås. Det förhållande att hon efter sjukperioden början antagits till en annan fristående kurs medför ingen annan bedömning.

Robert Dalman

Cecilia Hedenström

Beslut har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, Anita Enocksson, Hans Eklund, Staffan Ingmanson, Jessica Levin och Helena Söderberg.

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia CSN